

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.261/2011/2.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Ladányi és Schönek Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Schönek Béla ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Hauk és Mudra Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Mudra Zoltán ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2011. február 17. napján kelt 8.G.40.174/2010/9. számú ítéletével szemben az alperes 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felperes bio tüzelőanyag kereskedelmet folytat. A perbeli időszakot megelőzően mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötött kistermelővel, majd a felvásárolt tüzelőanyagot továbbadta a **V...** Zrt-nek. A későbbiek során a **V...** Zrt. a tüzelőanyagot az alperestől szerezte be, amely cég az alapanyagot az **I...** Kft.-től vásárolta.

A 2009. első félévre vonatkozó tüzelőanyag szállítási szerződést a felperes az **I...** Kft-vel, annak nevében **(személy 1.neve)** ügyvezetővel kötötte meg, aki képviselője mind az **I...** Kft.-nek, mind az alperesnek. E szerződés a szállító kapcsolattartójaként **(személy 2.neve)**-t jelölte meg, aki az alperesnél állt a perbeli időszakban munkaviszonyban, mint mezőgazdasági termékkereskedő.

A 2009. második félévére kötendő szerződés előkészítésében is **(személy 2.neve)** vett részt. A beszállításokra a **V...** Zrt. eredetileg versenytárgyalást írt ki, ahol pályázóként mindkét peres fél indult, a pályázatot az alperes nyerte el.

A felperes ügyvezetője, **(személy 3.neve)** 2009. május 26-án az alperes **(település neve)**-i irodájában tárgyalást folytatott **(személy 1.neve)**-tel és **(személy 2.neve)**-val. A korábbi években kialakított együttműködési gyakorlat alapján szóban megállapodtak 20.000 lútro tonna bálázott szálás melléktermék szalma szállításáról 13.000,- Ft + ÁFA/atro tonna egységen az erőmű beszállítói szerződésének feltételrendszere mellett. A felek között ekkor véleményeltérés kizárólag a szállítás időtartamában volt. A felperes 2009. december 31-ig kívánta a szállítást befejezni, az alperes ütemezése szerint pedig a szállítás 2010. március 31-ig történt volna. A felperes másnap a **(személy 2.neve)**-val folytatott telefon egyeztetés eredményeként elfogadta a határidő meghosszabbítását, erről faxot küldött az alperesnek. Az alperes nevében **(személy 2.neve)** 2009. május 27-én elküldött e-mailjében az előzetes telefonon történt egyeztetésre hivatkozva visszaigazolta az ajánlatot. A visszaigazolást **(személy 2.neve)** egyidejűleg másolatként megküldte **(személy 1.neve)**-nek is, aki azt számon kérte **(személy 2.neve)**-n: „miért került kiadásra a jelen ajánlat visszaigazolás - ezzel szerződést hoztál létre - az engedélyem nélkül”. A megállapodást követően a felperes 2009. június 2-án 8.650.000,- Ft előleget utalt ki bálázási költség előfinanszírozása címén több termelőnek azzal, hogy a termékértékesítési szerződés teljesítését követő elszámoláskor az őket megillető vételárból az előleg levonásra kerül. Egyúttal sürgette az alperesnél a részletes szerződési feltételek írásban történő rögzítését. Az alperes először arra hivatkozott, hogy a típusos szerződés még nem készült el, majd megpróbálta az árat csökkenteni előbb 12.500,- Ft, majd 12.000,- Ft/tonna összegre. A felperes a szerződésmódosításhoz nem járult hozzá arra hivatkozással, hogy a termelőkkel már 12.500,- Ft + ÁFA/tonna áron megkötötte a termékértékesítési szerződéseket. Mivel az alperes írásbeli sürgetés ellenére sem adott szállítási ütemezést, ezért a felperes az általa kötött szerződéseket kármegelőzésre hivatkozással az alperesre cedálta 2009. július 2-án azzal, hogy a gazdának fizetendő vételárból az általa teljesített előleg kerüljön részére átutalásra. A pénzt a felperes nem kapta meg, és az elmaradt hasznának peren kívüli érvényesítése sem járt eredménnyel.

A felperes keresetében 10.000.000,- Ft kártérítés és ezen összeg után 2010. január 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest szerződésszegéssel okozott kár megtérítése címén. Álláspontja szerint az ajánlatának alperes általi visszaigazolásával létrejött szerződés alapján az alperes nem teljesített, ennek folytán 20.000 tonna bio fűtőanyag szerződés szerinti időben történő rendelkezésre bocsátása kapcsán költségei merültek fel, valamint elmaradt haszná keletkezett, melyet összességében tonnánként 500,- Ft árbevétel kiesésben jelölt meg.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta annak jogalapját ésösszagszerűségét. Véleménye szerint nem jött létre szerződés a felek között, mert a felperes fax, illetőleg e-mail üzenetére eltérő tartalmú árajánlatot tett május 27-én, mely új ajánlatnak minősül, ezt a felperesnek írásban kellett volna elfogadnia. Szerződés azért sem jöhetett létre a felek között, mert részéről nem volt szerződéskötési akarat. **(személy 1.neve)** ugyanis nem a zrt., hanem a kft.

képviselésében tárgyalta. **(személy 2.neve)**-nak egyébként sem volt cégjegyzési jogosultsága, erről a felperes egyértelműen tudomással bírt a korábbi kft-vel 2009. január 1. napján kötött szerződés 9. pontjában foglaltakra figyelemmel. Vitatta a kereset összegszerűségét is, mivel álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy ténylegesen rendelkezett 20.000 tonna bio tüzelőanyaggal.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 10.000.000,- Ft-ot és ennek 2010. január 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Indokolásában megállapította, a felek között 2009. május 27-én mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre. Tény, hogy 2009. első félévére a kft-vel kötött tüzelőanyag szállítási szerződést a felperes, azonban az I... Zrt-nél 2009. május 26. napján tartott vezérigazgatói értekezletről készült jegyzőkönyvből is megállapítható, az alperes maga is úgy tekintette, a felek között létrejött a perbeli szerződés. Álláspontja szerint, amennyiben **(személy 2.neve)** mezőgazdasági termékkereskedelmi munkakörben állt alkalmazásban az alperesnél, az ezzel kapcsolatos tevékenység, így a szerződéskötés is feladatkörébe tartozott. Amennyiben az alperes azt korlátozni kívánta, megfelelő módon a felperes tudomására kellett volna hozni. Ennek hiányában a képviseleti jogosultság korlátozottsága kizárólag az alperes belső ügye, a munkaviszony alanyaira tartozó kérdés.

(személy 2.neve) tanúvallomásában kijelentette, hogy a felperes 2009. május 27-én már hozzájárult a szállítási időtartam negyed évvel történő meghosszabbításához. Az ennek megfelelő alperesi visszaigazolás a felpereshez megérkezett. A megállapodás alapján a felperes további intézkedéseket tett a teljesítés érdekében a bio tüzelőanyag biztosítására; készen mutatkozott a szolgáltatás teljesítésére, kérte az alperestől a szállítási ütemezést. A per során az alperes vitatta, hogy a felperes rendelkezett 20.000 tonna bio tüzelőanyaggal; ennek ellentmond, hogy a 2009. május 15. napján kelt e-mailben elfogadja, a felperes rendelkezik a pályázatban kiírt mennyiségre vonatkozó előszerződésekkel. A felperes a perben igazolta, hogy 11 termelővel fennálló kapcsolata alapján 24.150 tonna tüzelőanyagról rendelkezhetett. Csatolta az előfinanszírozás átutalásáról szóló igazolást. Az alperes nem vitatta, hogy a felperes által integrált termelőket hozzá irányította.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint kellően bizonyítást nyert, hogy a felperesnek a 20.000 tonna szerződött árumennyiség biztosításával kapcsolatban kifejtett integrációs tevékenysége költséggel járt, illetve alperesi szerződésszegés hiányában üzleti haszna keletkezett volna. A tonnánként 500,- Ft kártérítés érvényesítését mindezek figyelembevételével nem tekintette eltúlzott mértékűnek.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a peres felek között a felperes ajánlata, illetőleg annak azonos tartalommal történt elfogadása folytán a keresetlevélben előírt feltételekkel a felek között mezőgazdasági szálas melléktermék szállítási szerződés jött volna létre. Megismételte az elsőfokú eljárás során kifejtetteket, így utalt az alperes szerződéskötési akaratának, valamint **(személy 2.neve)** képviseleti jogosultságának hiányára, a felek közötti korábbi szerződéskötési

gyakorlatra, **(személy 1.neve)** azon nyilatkozatára, amellyel nem hagyta jóvá **(személy 2.neve)** intézkedését.

Vitatta, hogy elismerte volna, a felperes rendelkezett 20.000 tonna bio tüzelőanyaggal a szállítás kezdő időpontjában. Álláspontja szerint a felperes perben csatolt bizonyítékai ezt nem támasztják alá: a szándéknyilatkozatok csupán a szerződéskötési szándékot fejezik ki, és az ily módon igazolt mennyiség csak 6.450 tonna. A gazdák ezt egyébként is 2009. június és 2010. júliusa között vállalták leszállítani, ez nem egyezik meg a perbeli időszakkal. A szándéknyilatkozatokban megjelölt vételár magasabb, mint a felperes által állított 12.500,- Ft + ÁFA/atro tonna vételár, sőt az alperessel állítólag kialakított vételárnál is magasabb, így a felperesnek „egyetlen fillér” haszna sem lett volna az ügyletből, sőt tonnánként akár 500,- Ft-ot is veszíthetett volna a szándéknyilatkozatok teljesítése esetén. Az előfinanszírozás átutalásáról szóló igazolást is vitatta, mivel abból nem állapítható meg, hogy a felperes mekkora tüzelőanyag mennyiségre adott előleget a gazdáknak, milyen szállítási időszakra, milyen ár mellett, illetőleg, hogy valóban az alperessel megkötendő szerződéshez szállították volna le a szalmát az előleg alapján a gazdák. Vitatta, hogy a felperes az alpereshez irányította a gazdákat, határozottan cáfolta, hogy a gazdákkal közvetlenül szerződéses jogviszonyban állt volna.

Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a felperes által követelt kártérítés, mint elmaradt haszon érvényesíthető. Felhívta a figyelmet, hogy a felperesnek a szerződés teljesítése kapcsán költségei is felmerülhettek, melyeket az elmaradt haszon mértékénél figyelembe kell venni. A keresetben a felperes elmaradt árérének megfizetését kéri, nyilvánvaló azonban, hogy ekkora tiszta haszna nem keletkezhetett. Az elsőfokú bíróság e kérdéskört nem vizsgálta, hanem egyfajta általános kártérítésként a felperes keresetének összegszerűségét „nem eltúlzott” mértékűnek tekintette.

A másodfokú tárgyaláson elismerte, hogy a felperes által megjelölt gazdák többségével szerződést kötött, akik a vételár ellenében a tüzelőanyag **V...** Zrt. részére történő beszállítását is elvégezték.

A fellebbezés **alaptalan.**

A szerződés létrejötte, annak alanyai és tartalma tekintetében kifejtett elsőfokú indokok mindenben helytállóak.

A perbeli szerződéskötési tárgyalások során az alperes nevében képviselőként **(személy 2.neve)** járt el. A fellebbezési érvelés szerint nevezett személy képviseleti joggal nem rendelkezett, álképviselő volt, ezért a zrt. nevében nem tehetett érvényes jognyilatkozatot. A felperes a képviseleti jog hiányáról tudott, hiszen évek óta az **I...** Kft-vel kötött szerződésekben erre nézve kifejezett rendelkezést tettek. Az alperes - álláspontja szerint - nem hagyta jóvá az álképviselő eljárását, amit igazol az is, hogy elnöke számon kérte **(személy 2.neve)**-n az engedély nélküli ügyletkötést.

A felperes és az alperes között a szerződéskötési tárgyalás az alperes **(település neve)**-i irodájában 2009. május 26-án megkezdődött. Itt szóbeli megállapodás jött létre a felek között szinte minden lényeges kérdésben, egyetlen vitatott részlet maradt, a

beszállítás pontos időtartama. Ezt a szóban létrejött megállapodást erősítette meg írásban a felperes 2009. május 26-án a december 31-ig tartó beszállítási ajánlattal,

melyet kifejezetten az alperesnek címzett. Erre az alperesnek küldött ajánlatra válaszolt az alperes nevében eljárva **(személy 2.neve)**, elfogadta az ajánlatot, új ajánlatként 2010. március végéig történő szállításra tartott igényt. A felperes az új ajánlatot szóban, majd 2009. június 8-án írásban is elfogadta, ekkor a „2010. március végéig terjedő időszakra” kérte részletes szerződés megkötését.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, a perbeli bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy **(személy 2.neve)** az alperes nevében képviselőként jogszerűen tett jognyilatkozatot. A képviseletet illetően helyesen utalt a bíróság a Ptk. 219. §-ában foglaltakra. A képviselet alapulhat törvényen, illetve hatósági rendelkezésen, jogi személy alapszabályán, illetőleg szervezeti szabályzatán (törvényes, illetve szervezeti képviselet), valamint jogügyleten (ügyleti képviselet). Nincs jogi akadálya, hogy a törvényes képviselő e minőségében megbízással adott konkrét ügy kapcsán ügyleti képviseletet létesítsen. A Ptk. 222. §-a értelmében képviseleti jogot a képviselőhöz intézett jognyilatkozattal (meghatalmazás) is lehet létesíteni.

A peradatok azt igazolják, hogy az alperes megbízta **(személy 2.neve)**-t a felperessel való ügyleti tárgyalások folytatására és az ügyletkötésre egyaránt. A megbízott részt vett már a 2009. május 26-án tartott szóbeli megbeszélésen, majd a felperes írásbeli ajánlatának hatályossá válását követően az alperes nevében végig **(személy 2.neve)** járt el, akinek eljárását a törvényes képviselő folyamatosan ellenőrizte, hiszen minden írásbeli nyilatkozatát ismerte. Tény az is, hogy az alperesnél vezérigazgatói értekezletet tartottak, ahol nem más jogalany, hanem az alperes által kötött, kötetendő szerződésről határoztak a felperes tekintetében (8/F/3.).

Az alperes vezérigazgatója értesült a szerződéskötésről, a felperes felé ennek ellenére semmilyen jelzéssel, kifogással nem élt, ezzel a magatartással - az egyébként képviseleti joggal felruházott - **(személy 2.neve)** eljárását jóváhagyta, vagyis a szerződés létrejötté még képviseleti jog hiányában is megállapítható lenne (Ptk. 221. § (1) bekezdés).

Az alperes miután az árcsökkentés, a szerződés módosítása iránti igényét a felperes elutasította, megtagadta a teljesítést (Ptk. 313. §), nem teljesítette az ütemezésre, a heti beszállító jegy kiadására irányuló szerződéses kötelezettségét. Figyelemmel arra, hogy az alperes a teljesítést jogos ok nélkül tagadta meg, a felperes a Ptk. 312. § (2) bekezdése értelmében a teljesítés elmaradása miatt kártérítést követelhetett.

Az alperes vitatta a kár ténybeli alapjait, nem látta igazolva, hogy a felperes rendelkezett olyan szerződésekkel, amelyek értelmében 20.000 tonna árut valóban képes lett volna szállítani, illetve, hogy a gazdákkal kötött szerződésben 12.500,- Ft/tonna + ÁFA vételár lett kikötve. A felperes már 2009. július elején megküldte az alperesnek azt a termelői listát, amely alapján az alperes arról értesülhetett, hogy 20.000 tonna feletti mennyiségű áru szállítására köt, kötött szerződést a megjelölt gazdákkal. Ezen információk birtokában az érintett termelőkkel az alperes közvetlenül szerződést is kötött (7. számú jegyzőkönyv, 5. oldal, utolsó bekezdés),

12.000,- Ft/tonna + ÁFA vételáron vette át tőlük a V... Zrt-be történő szállítás mellett az árut. Mindezek ismeretében az alperes alaptalanul vitatta, hogy a felperes képes lett volna beszerezni 12.500,- Ft/tonna + ÁFA vételáron az említett termelői körtől az árut. Amennyiben ugyanis az alperes 12.000,- Ft/tonna + ÁFA vételárért ugyanezen termelői

körtől az áruhoz hozzájutott, a termelők a felperes javára nyilvánvalóan szívesebben értékesítették volna ugyanezt az árut magasabb vételáron.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A felperes a vagyoni kár fajtái közül az elmaradt vagyoni előny megtérítését kérte. Az elmaradt vagyoni előny az az érték, amellyel a károsult vagyona gyarapodott volna, ha a károsító magatartás nem következik be, és nem szakítja meg azt az oksági kapcsolatot, amely a vagyoni gyarapodáshoz vezetett volna.

Helytállóan utalt az alperes a 3. számú beadványában arra, hogy a várt árbevétel mellett értékelni kell azokat a kieső költségeket is, amelyek a teljesítés hiányában a felperesnél nem merültek fel. Ilyen költség lehetett volna az alperes által megjelölt szállítási költség, tisztázódott azonban a perben, hogy a termelőkkel kötött megállapodásban megállapított vételár magában foglalta a szállítási költséget is, következésképpen ahogy az alperes sem maga intézte, úgy a felperesnek sem kellett gondoskodnia a termék beszállításáról. A felperesnél dolgozók munkabére, a szokásos üzemi költségek a perbeli ügylettől függetlenül is felmerültek volna, ezek figyelembevételre, mint megtakarítás a felperes oldalán nem indokolt.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - annak jogi indokait kiegészítve - a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Szeged, 2011. szeptember hó 22. napján

Dr. Mátyási Zsolt sk.
a tanács elnöke

. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró